

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ.

Μον. XII, 31/1970

^{Α'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-10 Φεβρ. 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Χωρίον... Μαυροκορδάτος
(παλαιότερον ὄνομα : Λιανοτών.), Ἐπαρχίας... Φράκας,
Νομοῦ... Φράκας.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Σιδι-
ρόπουλος... Γεώργιος ἐπάγγελμα... Φιλόλογος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Ταχυδρ.... Γραφεῖον... Νιμφαίου
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 3½.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Περαιδης... Εὐσταθίου.....

ἡλικία... 71... γραμματικαὶ γνώσεις... Δημοτικαὲς.....

..... τόπος καταγωγῆς Χωρίον... Μαυροκορ-

Τραπεζοῦντος... Μ. Ἀλίου.....

β) Κουσερτζιδης... Χρῆστος... ἑτών... 83... Γραμμ.... γνώσεις
Δημοτικαὲς... Καταρτή... ἔδωκε.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ἰωήρχον... χωρισταί... ωερύχαι
διὰ... καθε... μίαν... ἐργασίαν.....

Ἰωήρχον αὗται χωρισταί ἢ ἐπηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ἦσαν... μονιμῶς... αἱ... αὐταί.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... Εἰς... τα
φυσικά... πρόσωπα... (χωρισταί).....

3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ... πατήρ... ὁσάμις... ἡσανδριῶ... ἐπο
ἐν... τέκνον... τοῦ... ἔδωκε... τὴν... ἀνάδοχον... ωερύχαιαν.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

..... Ἐν ἡμέρᾳ παρεργάζονται

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... Δὲν ὑπῆρχον τοιαῦτα κτήματα

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῶν ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Πολλοὶ ἐπαινοῦντο ἐργάζαι ἐν τῷ θέρισμῳ, ἀλώσει ῥύθῳ ὁλοκληρῶς

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... Ὀχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

..... Μετενέδρευον εἰς τὴν κων./σαρην.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρამατευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... εἰς τεχνίται εἰδώς σιδηρουργοί

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

Με ζωϊκὴν... κόπρον...
 εἰς... ἀργότερον... οἱ ἄγροι... τῶν... εἰρηρῶν
 με... ἔργον... φαρῶν (χαγία),... ἐν... τῶν
 ἀραβοσίτων... με... ἔργον... φαρῶν (μοσχοῦν)

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... Τὸ... 1948...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... Τὸ... σιδηροῦν... ἄροτρον... ἐν...
 τὸ... 1955... ἐν... αἱ... μηχαναὶ... ἐν... τὸ... 1958.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ;...

Τὸ... σιδηροῦν... ἄροτρον... ἐν... μονόφτερον...
 Δὲν... χρησιμοποιεῖται... ἐν... ἐν... ἔργον...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χειρολαβὴς 4. τροχός 7. 10.
2. Φτερό 5. γὰρτος ἢ θωρακὶς 8.
3. ἐν... 6. θέρμα 9.



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... Μετὰ... τὸ... 1960

3) Μηχανὴ θερισμοῦ... ἀπὸ... δὲν... χρησιμοποιεῖται... γὰρ... τῶν
 ἀνωμαλῶν ἐδάφον
 τῶν ἀγρῶν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο... τὸ... αὐτὸ... δι' ὅρους... ἀροτρίασιν...
Παλαιότερον ἦτο... Σήμερον... εἶναι...
... τοῦτο... αὐτὸ...



ὑνί



ὑνί σημερινῶν
ἰσχυρῶν ἀρότρων

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

... ὀλίγον... κομμιᾶν... αὐτὸ... ἀνω... μέγας...
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἔτι... ἢ οὐκ ἔτι...



χειρὶ δάει

κατασκευασμένη

ἐκ ξύλου

κατασκευασμένη

ἐκ σιδήρου

.....
.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.)

ἦτο... σκεπάρνι, τὸ... ἀρίδι... ἢ... ἀρίδα, ὁ... ξυλοφάτης



πριόνι



ἀρίδα



ρινι ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Παλαιότερα μέχρι το 1960 βόες ἡμέρου ζῶον καὶ ἡμίονοι ἐνίοτε καὶ ὄνοι.*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν; ... *καὶ δύο... ἀρσά... καὶ... ἐν...*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Εἶναι ἀναγκαῖος σταύς, βούς, ἀρσά, ἐν...*



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). ... *ζεύγος, λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.*



ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ζεύγος, ἀρσά...*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *λουριά, ἐξ ἡμέρου, ἐπανέως, ἐξ ἡμέρου...*



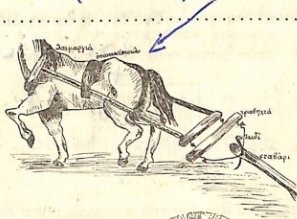
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ... *Απὸ το 1955.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεύμιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

... *Εἶναι... ἀπὸ τοῦ... δεικνύει... εἰς τὴν 7^η σελίδα σχεδίων*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Ἰδία μετὰ σχέδιον



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ... Ἰδία καὶ σχέδιον ἢ φωτογραφία
 ἐστὶν ἡμεῖς... γυνή... εἰς... ἀροτρία... σπορά...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... Μετὰ... μεγάλο... εἰς... μῆκος
 ῥάβδου... γὰρ... τὰ... βόδια... ἢ μετὰ... τὰ... πού... διὰ...
 ἀροτρία... μετὰ... σχέδιον... γὰρ... τὸ... ἄροτρον...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... Μετὰ... μικρότερον
 ῥάβδου... γὰρ... τὰ... βόδια... εἰς... γὰρ... τὸ... ἄροτρον...
 διὰ... μετὰ... σχέδιον... εἰς... τὸ... ἄροτρον... εἰς... εἰς...

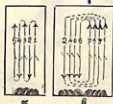
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργανον μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχέδιον ἢ φωτογραφία).
 Ἄν... εἶναι... ἀρχαῖα... μετὰ... σχοινί... πού... εἶναι
 δεμένο... εἰς... κέρατα...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμήν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Στὸ ... ἔργωμα ... τῶν ... σπορῶν ... ἀγρίων καὶ ... ὄχλ. ... βαθεῖα ... ἐνδ. ... εὐ. ... ἔργο. ὀργώματα. Βαθεῖα.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Δύο, ἓνα μετὰ τὸν θερισμόν - τὸ ἀρχικὸ καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὴν σπορὰν τὸ γύρισμα,

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ὁμοίως ὡς ἄνω.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰν ἄπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Πό. χρόν. ... περιωρισμένον ... εἰς κημ. γῆς ... ἀσπόρου.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Δύο, τὸ φθινόπωρον καὶ τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν ἀνοιξὶν διὰ τὸ ἀραβοσίτου, καὶ τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἀνοιξὶν.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Τὸ ... δισάκι

ἐκ χρησιμοποιοῦτο. φαφιάζον. ... σήμερον. ... χρησιμοποιοῦται. ... ἄλλοι. ... καὶ ... καὶ βᾶς μικροί.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

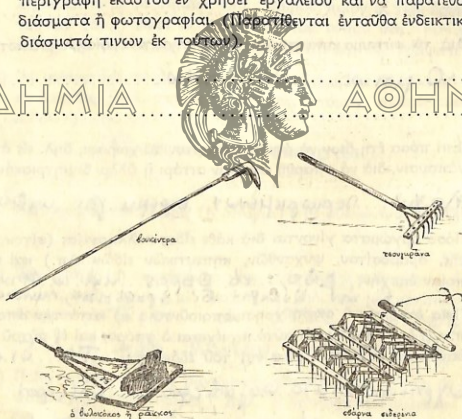
...Μὲ... σιδηρᾷν... ράβδον... ποῦ... ἔχει...
... τοποθετηθῇ... εἰς τὸ... ἔκρον... τοῦ βουκέντρου
... βούκέντρου...
.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Σιδηρῶν... ὁσάν... παρεστάται

Ζυνάκη... ΣΗ. σβάρνα... ὁμοία... μὲ τὸ παλαιόν
Παλαιότερα οἱ σβάρνοι ἔλκον ἐν κ.α. μὲ τὸν κομῆ. ἐξέσω

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Εἶναι ὁ καμᾶς ἐς τὸ σχέδιον
καὶ τὸ γεωμ.



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

Κανὲν.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Εἶναι γίνετο τοῦ αὐτοῦ καλλιέργεια.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. κορίως τὰ ...

ἀμμήδ.η.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ἐκεῖ ἐφάνητο ... ὁ ... γεωμ. ... ἐφάνητο ...

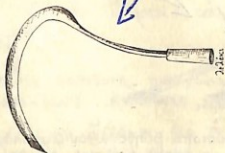
καὶ σήμερον πολλοὶ ἐς ... φορὰς Ἀπρ. καὶ ἐς ... ἀπρ. καὶ ἐκεῖ ἐφάνητο μετὰ τὸ ἔργον.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μ.Ε. τὸ δρεπάνι ὡς αὐτὸ εἰδίδιον τοῦ θεριστοῦ.*



Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ὁμαλὴ



- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (Σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Στραγγυχή

15. περίπου ἐνατ.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... ὁ εἰδερῶς

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Πολλοὶ εὐρανόως... ἀ. ναυτῶ... ἰδίως
 ... ἐξ... εἰδοῦ... φακῆς... ρεβιθῶν

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... εἰς... τὰ 15-20... ἐνω... ἀ. πὸ... πῶς
 ... ἐδάφους

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... Ποῦθεν... οἱ ἴδιοι
 ... θεριστὰς... μένουσι... ὅλας τὰς δουραίδας

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
 ... ὁμο-τροπῆς μαζί... καὶ ἑξῆς... οἱ κεφαλαὶ
 ... φρέζ... τὴν... ἴδιαν... κατεύθυνσιν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκυαλίες.

Αγκυαλίες.



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγεληματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Σήμερα.

φορτωμένοι ἔρχονται θερισταὶ ἐργάζονται.

Φορτωμένοι διὰ τὸν τὸν αὐτὸν ἀπὸ ξένων
κομῆσιν.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Κατὰ διαμονὴν μετὰ φαγητοῦ.
φαγητοῦ 120 δρχ. τὸ σπρέμμα καὶ
φαγητόν.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... Οἱ γυναῖκες

φοροῦν φορητάς. ἄνδρες φοροῦν
φαξιν τῶν χειρῶν των.

Πολλοὶ δένουν τὴν μέσην των με
μὲν ένα ζωνάρι, διὰ νὰ μὴ πονῇ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ..

Ναὶ
ἔδιδετο... προσοχὴ... ἡμέρας... διαφύλαξαι
τὴν Τρίτην καὶ τὴν Παρασκευὴν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Σχετὸν δὲ, διαφύλαξαι καὶ.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Δεν ὑπάρχουν παρόμοια εἴδη
ἐν τῇ θείᾳ.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀμέσως μετὰ τὸ θερισμὸν.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἄλλοι ἔχουν ἰδίαν γὰρ τὰ δέσιμα καὶ ἄλλοι ὅλην ὁ ναὸν δένει καὶ διὰ τοῦ δεμάτια... ἔδένοντο μὲ στάχυν... καὶ ἐκίνοιο... φραγμῶν... μὲ ἰδίαν δέσιμον μακρῆς καὶ ἰσχυρῆς μάχονται γέμια ἢ ἀγροῦ... δεματιάδια...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ;

Ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν μέχρι καὶ θεωρεῖται ὅσοι τὰ χωράδια, μετὰ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένα μέρη ἀνά 15 δεμάτια καὶ θεωρεῖται ὅσοι...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....Τὰν...Φεβρουαρίου...μέ...Νά.ρ.τιοῦ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Ἐγίνετο...μέ...καμινά...
Σήμερον...μέ...καμινά...ἢ...δρ.δρῶ...

ματος...φωτίνης...δράμ...φρά...και

...διὰ...μεγάλη...χωράφι, μέ...τὸ...ἴδιον...ἄροτρον
τῶν δημοτικῶν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ θηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἦ...Οχι, μόνον...μέ...θηρά...φύλα...
...φασγίων...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

Δεν...ἐσθίρετο...καθόλου...

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

..... Δέν .. ὑ.η.ρχεν ..

.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετεφέρωντο .. διὰ .. τῆς .. ὁδοῦ .. εἰς ..

τὰ .. ἀγρὰ .. ν.ε. .. ἐφ' ὧν .. ἐδένοντο .. 20-30 ..

μαζὶ .. διὰ .. οὐκείνου ..

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεταί ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ἄρα ..

Παλαιότερον .. τὰ .. ἐφ' ὧν .. ὁδοὶ .. ζύχην ..

Σήμερον .. τὰ .. ὑάφουν .. ἐπ' ὧν ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ...

Ναί .. ἐπῆρχεν ..

ἀρμονία .. ποτὲ .. δέν .. ἐχωρίετο ..

ἄλλω .. ὁ .. μαρμαί .. ἄλλω .. τὰ .. ἄχυρα ..

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Ἐξω .. ἐφ' ὧν .. τὰ .. χωρίον ..

ἐν .. μακρὰ .. ὁδοῦ .. ὁδοῦ ..

μακρὰ .. ὁδοῦ ..

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... **Οἱ...**

**περισσότεροι... μετὰ... τῶν... αὐτῶν... τῶν
ἔχον... ἰδιωτῶν... τῶν... ἀγῶνι, ... δίδω... ὁ... ἀγωνισμὸς
ἔργα.**

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; ... **Ἀπὸ... τῶν
... λαοῦ... καὶ... ἔληξε... τῶν... Αὐτοῦ...**

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

...Τὸ... ἀγῶνι... ἀπὸ... ἐκχώματος...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

**...Κάθε... ἔτος... ἐναρξέως... μόλις
...καθ... τὰ... χάρτα... καὶ... ἐφύρνωσαν, ἀφῶ
...πρὸς... εἶχε...**

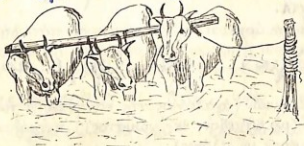
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

...Οἱ... ἀνδρῶν... ἡμέραν... ὥρην... Τρίτης

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Δέν...δευῆρχον...δευῆρσονται, Διδυ...δευῆρσονται
τα...μέ...τά...χέρια...ἀφ'...ἐπ'...ἐπ'...
γαυμέως...τά...δεμάμα...εὐδρεία...ἐπ'...ἐπ'...
τοῦτο τίνεσσι...ὡς...ὡς...1922.



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Διὰ τῆς δουλείας.

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγερρος,
στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

..... Δέν...δευῆρχε...τέτοιος...
.....
.....
.....

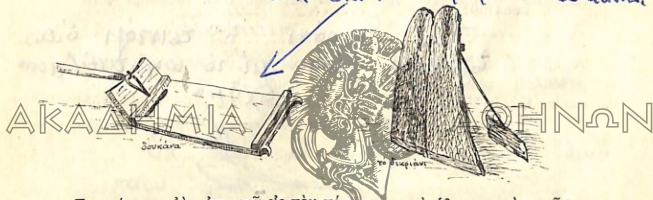
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Αγωνισμός διὰ τῶν ποδῶν
τῶν γῶν δὲν γίνεται.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἑξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Αὐτὸς ὁ τρόπος δεῖχται
ἐντὸς διὰ τῆς συρρομένης δοκούσης.



Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ε.Η. Δοκάννα καὶ

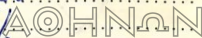
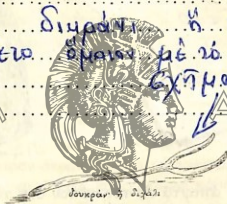
...χρησιμοποιεῖτο... μέχρι... 1958... ἡχο
δουκάννης... 1,5 μ... καὶ... 70... πέντε
...τοῦτος... τὴν... δούρον... ἄφορα... ἢ... βέδια
...διὰ... περιφορᾶς... εἰς... τὸ... ἄφω... καὶ...
...δ.ι... ε.χ... τὸ... δημητριακά...

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

1. Ἀρχίζει 2ος 2ος 10^{ος} σπουδ. μν.
2ος 2ος 3^{ος} Α.Μ.

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ διπλὸν ἢ τριπλὸν εἶδος
ἐξεγείτο ὅταν μὲν τὸ παρατεταμένον



- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το διστάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει έντός του κύκλου τόν όποιον διαγράφουν τά ζώα ή τό άλωνιστικό μηχανήμα τούς άκόπους στάχυς ; Ναι Όχι Δέν ξέρω Μόλιον

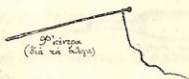
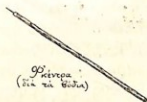
Ναὶ ἔσθι. Δὲν βυώωζοντο
τοὺς ἐρίχυνε. ἕως τοῦ μ. ἔσθον. διὰ
τῆς μορῆς.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (*὘ν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Εἰδὼς δὲ τὸν ἀρχιερέα, ὡς ἔστιν ἁγίος
καὶ ἐχρησμένος ἐν τῷ νόμῳ καὶ δίδω
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
8

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Κάθε ἡμέρα ἠγωνίζετο μία δούλα.....



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Πασάμια

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ μὲ τὰ ἰδικὰ
ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὑπῆρχεν ὁ ἀγωνισμὸς ἀρχαιότερα διὰ
τὸν ξυμνοβόρισμ. (ἀλωνισμὸν μετὰ τοῦ κοπανισμοῦ)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Δέν. ἐχρησιμοποιοῦτο τοῦτον

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *ἐγένετο... τὸ... κοπάνισμα... εἰς... τὸ... ἀλώνι, διὰ τοῦ... δισαλλίου*



κόπανος στρογγυλός



ξύλο κομμευμένο διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ σπυροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; ... *ὁ... ἀγωνιστὴς... ἀπὸ... ἐγένετο... διὰ
τριῶν... ζεσεφρων... ἐπὶ... συγγενῶν... ἰδίως...
οὔτινες... ἐπὶ... με... τὴν... ἀφ'...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ἔφεροντο διὰ φορα τούρινα καὶ ἑλληνικά
τραυλιδία ἐχρῖτο ὁμοῖα σχεῖμα φράσαι διὰ
τὸ καὶ συνηθισμένον τοῦ ὁμοῦ ἔργου ἐφεροντο.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Αὐτὸ ἐν 1958*

ΤΡΑΝΟΣ... ΕΡ... ΔΙ... Ε... Χ...
 Τρανός... β'... Δι... Ε... Χ...

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Παρά μια... Σωρλώνταν... δέ με πώ...
 διπράνι (βίμα εως έφ'ετο καλαίστερον)
 Τό σφύμα έμοιον με πώ μεγαλόν...



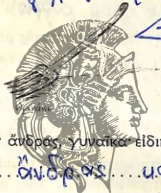
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο... αὐρὸς... ἔχει... σχῆμα... στρογγυλόν...
Δέν... συνηθίζεται... δὲ... εἶναι... τὸ... λίκνισμα
... καὶ... ἔθιμον...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὴν... Βίγνα... ἥτις εἶναι...
... ὁμοία μὲ τὸ εἰκονιζόμενον σχῆμα,
... ὅπως ἐκτετετο φυχναροῦ ἄνθρωπο



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λίκνῃ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λίκνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... Ἀνεμίζει... ὁ ἀνδρᾶς... καὶ... θαντικῶς... μισθῷ

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίκνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων λέγονται...
Ο... αὐρὸς... ἀποχωρίζεται... διὰ τοῦ...
μὲ... χειροκρούσιν... καὶ... ὅπως...
... φυχναροῦ... ἀνθρώπου... δέν... ἐκτετετο

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο

... ἐν ὅχινεω ποιεῖται

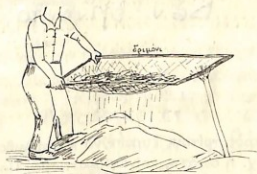
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Μὲ ... χυροῦ σιμίνου ... εἰδικὰ ... ὅρας ...
 ... τὸν ... αἰσθὼν ... ποιεῖται

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

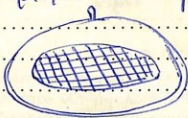
ΔΟΗΝΩΝ



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐγένετο τὸ καθάρισμα τοῦ γυναικὸς διὰ
μασίνου εἰδικῶς



- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μετὰ τὸ καθάρισμα γίνεται ὁ καρπὸς σωρὸς,
καὶ θρηνεῖται φτυαρίῳ. Δὲν βλάπτει
φανθῶ δὲ μανέν ἔθιμον.

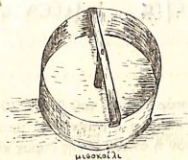
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Δὲν ἐγένετο

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... Δόσι ... καταβάλλεται ... τιμῆς ... εἰς εἶδος
... μετὰ τὸ ἄλωνα ...



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ; μανέν.

α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακίτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

... Συνήθως ... ἔχρησται ... οἰκίᾳ ... δοχείου
... ἐλαίου ... (συσχοτενεύς, ... σχήματος ... ὀρθογωνίου
... παραρρηκίωτος ... χωρητικότης ... 15. μ. περίπου

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ... Ἀποθηκεύεται ... ἐν ... οἰκίᾳ ...

... καρπὸς ... ἐντὸς ... εἰδικῶν ... φυλίων ... μερῶν οἰκίας
... γυνία ... ὡς ... ἀποθήκης ... (ἀμφορέας)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποθνήσκω τὸ ἔχρον
 ἐν τῷ τῷ χωρίῳ εἰς εἰδικὴν ἐχρῶσα.
 ὅπου ἦτο διόριστος. (Ὁ ἦν ἐχρῶς εἰς χῶρον).

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα, μέσα στα
 σαύρια.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Δὲν συνέβαινεν παρὸν τι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον ἀκόρνου καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς τὸν τόπον τοῦ ἔθιμου
 δὲν ἐλάμβανον οὐτε λαμβάνουν
 χώραν τοιοῦτου ἔθους ἐυδωρεῖς.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

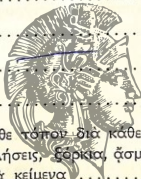
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν ; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαί, ᾄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΒΙΟΥ
ΠΡΟ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξεταζόμενος Τόπος:

Χωρίον Μαυροκορδατον -
Δράμας.

Συλλογεύς: Σιδηρόπουλος Γεώργιος - Διδάσκαλος
(1-10 Φεβρουαρίου 1970).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΣΠΟΡΑΝ ΤΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΝ
ΑΥΤΩΝ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Α'. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΠΟΡΑΝ ΚΑΙ ΣΠΟΡΑ

Ἡ προετοιμασία διὰ τὴν σποράν ἀπὸ τοῦ 1922, εἰς τὰ χωρία τῆς Τραπεζούντης Πόλεως ὡς ἔσται ὑπάρχοντα οἱ ἀγροποιοὶ γεωργοί, ἠναγκάσθη τὴν ἐξῆς ὁδόν: Ἀπὸ τὸν Αὐγούστου καὶ Σεπτέμβριον ἐγένετο τὸ πρῶτον ἐργασίον τοῦ ἀγροῦ, διὰ τῶν χειρῶν καὶ μὲ ἐδικὰ ἐργαλεία κατὰ τὴν ἐξῆς ὁδόν: τὸ ἔλκεν (σχ. 1^α), Ὁργωμὰ διὰ τῶν γῶν δὲν ἐγένετο, δὲν



σχ. 1

ὠθεῖται οὕτε ἐργαζοία οὕτε γῶα. Τὸ ἐργασίον κατὰ ἐγένετο διὰ 4-5 ἀτόμων συγχρόνως καὶ εἰς βάθος 35-40 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ἐκτελεστοντο δὲ τὰ τοιαῦτα ἀκριχοῦς. Μετὰ 15-20 ἡμέρας καὶ ὑποστὰς τὸν ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ ἀπορία τῶν δημητριακῶν. Ἡ λιπανσις τῶν ἀγρῶν ὑπὸ τῶν ἐγένετο κατὰ



μῆνα φεβρουάριον διὰ φυσικῆς ὑπόθεσιν ὅχι ὅμως ὑπὸ θε χρόνον ὅταν οἱ ἀγροί. Διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ὑπόθεσιν εἰς τὸ χωράφι ἐνίστατο ἐξάμβανον μὲ φερὰν μαζον (ήμεροκίσεως) τοῦρως, οἷντες τὴν μετέφερον κατὰ τὴν ὁδὸν διὰ τῆς χρήσεως μαζοῦ εἰς τὸν ἀγρὸν.

Πολλοὶ ἀντὶ τοῦ ὕδατος ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν φανερὰν τῶν ἀγρῶν ἐργασίαν ἰχθυῶν (χαγία ὅπως τὰ ἐξῆς) ὑπὸ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐργασίαν φερὰν (φαρῶν) διὰ τὸν ἀναβάσειν. Τὰ ἐργασία τὰ ἐξῆς διὰ τῆς γῆς τῶν ὀκτωβρίων, καὶ τὰ γυμνάσιον (ἐκτελεστοντο) διὰ τῆς χρήσεως τοῦ, ὡς ἄνω, ἐργασίον (σχ. 1^α).

Ὁ ἀναβάσειν ἐκτελεστοντο κατὰ τὰ τῆς Μαρτίου καὶ ἀρχῆς Ἀπριλίου διὰ τοῦ ἰδίου τοῦ κατὰ ἀνά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ὅπως διασώματα.

Σήμερα εἶναι ὅτι γίνεται ἡ συρροή ἡ θεωρία γίνεται ὡς διαφοροποιεῖται. Μέχρι τοῦ 1955 τὸ ἔργον ἐγένετο διὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ βοήθεια τῶν βῶν, ἄλλοι μ.λ.π. Μετὰ τὸ 1955 καὶ εἰσέχθη ἡ χρήση τοῦ βενζινοφόρου (τρακτέρ), διὰ τὸ πρῶτον ὄργανον τῶν οἰκτρῶν (ΣΕΧΕΡΕΩΜΑ). Πολλοὶ τὸ χρησιμοποιοῦν σήμερα καὶ διὰ τὴν ὑπὲρ ἐμπορὴν. Τὸ δεύτερον ὄργανον σχεδὸν ἐργαζομένη διὰ τὴν ἐμπορὴν τῶν δημοτικῶν, ἔχρημα-μοσιότητος ὑπὲρ μέχρι τοῦ 1955 καὶ ἀπὸ τὸ ἔτος 1923 ἔτε τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ εἶναι ἐργαζομένης Τούριους. Σήμερα ἐνίσταται χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανὴ



ΣΧ. 2. Ἐργὸν ὄργανον χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ 1923 μέχρι τὸ 1955.



ΑΘΗΝΑ

ἔναι ἀρριπτοῦσαν ἐνισμένη διὰ τῶν βῶν καὶ μετὰ τὸ 1950 εἰδηρὰ, ἐνισμένη ὁμοίως (ΣΧ. 3), Ἀὕτη ὡρριπτοῦ χρησιμοποιεῖται καὶ διὰ τὸ ἐνίσταται τοῦ ἐνισμένου ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ δεύτερου ὄργανου, ὅταν τὸ πρῶτον εἶναι ὡρριπτοῦ.



ΣΧ. 3. Στάθμη εἰδηρῶν

Σύγχρονα μηχαναὶ ἐμπορῆς ὡς καὶ παλαιὰ πύργου μηχανῶν μ.λ.π. ἐνίσταται

δὲν χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ ἄριστον ὅταν γίνεται ἡ συρροή ὅταν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἐπὶ τὸ πρῶτον, τοῦ ὅταν τῶν ἀνθρώπων. Μετὰ τὸ 1952 ἐπὶ διὰ τὴν ἐμπορὴν τῶν δημοτικῶν γίνεται ὡρριπτοῦ χρήση μηχανῶν (μία ρίψις ἐπὶ τὴν ἐμπορὴν καὶ ἑτέρα καὶ ὡρριπτοῦ ἀπὸν ἐπὶ τὴν ἐμπορὴν). Παλαιότερον δὲν ἐχρησιμοποιεῖται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ - ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ

Ο θερισμός από το 1922 έγινε συνηθώς κατά μήνα Ιούλιον-Ιούλιον. Ως μέσον θερισμού ήτο το Δρέπανον (σχ. 4), όμοιον με το σημερινόν εις τον τύπον, δύο τρείς χεῖρες μαζί ἕνα ὄνα δεμάτι το ὅσοιτοι εἶχε από τῆς αὐτῆς κατεύθυνσης ὅσα τὰ στάχυα ἔως καί σήμεραν. Μηχανή θερισμοῦ δέν ὑπῆρχαν τότε καί σήμεραν ὑπαρchoύν στον τόπον. Όσα τὰ εἰρηρὰ θερίζον το ἄπο τῶν ἴδιον τῶν ἰδιουτήτων. Σήμεραν



σχ. 4

ταῦτα μηχανήματα ἔδω ἔρχονται ἀδικοὶ θεριστὲς ἐκ ἑωχῆς τοῦ θέρου (γυφτοὶ-τσοῦροι κ.λ.π.). Ἀπό τοῦ θεριστοῦ

τὸ χωράφι τὰ δεμάτια φαίνεται ὅτι ἐκαστὸν 15 μετρί ὅρηα εἰς δύο ἡμέρας μὲν τὸ ἄγρο. Σήμεραν τοῦ θεριστοῦ ὀρίζονται ἀπὸ 20-30 στρεμματικῶς ἢ γίνονται

(τὰ μεγάλα χωράφια) ὅλην τὴν ἡμέραν. Μετὰ τὸν καιρὸν τὸ δεμάτι, κατὰ τὸν ἀπὸ τοῦ 1922 χρόνον, ἐκαστὸν 15 στρεμματικῶς

δίδει τὰς ἑξῆς, δεμένα ἀπὸ 20 ὁρίων μετρί, εἰς δύο-στρεμμὸν μιστὴ ὥρα ἢ καὶ ὑπερβαλλόντων, ἀνατόρως τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τὸ χωράφι, εἰς τὸ ἀγρόν, δύο ἐκαστὸν 15 στρεμμῶν καὶ μετ' ὀρίων ἡμέρας ἡγωνίζονται.

Οἱ οἰοὶ ποδοὶ εἶχον ἰδιόν των ὁρίων.

Μετὰ τὸ 1923 ὅταν ἦσαν ἔδω ἐπὶ τὴν ἐργασία ἔως ὁριστοῦ μεταφορικῶς ὅλα (ἄλλοι γαῖδαροι κ.λ.π.), τὰ δεμάτια μετεφέροντο στον ἀγωνότατον δι' αὐτῶν, ἢ βοῖδαματῶν.

Τώρα μηχανικῶς ἐπὶ ὁριστὰ μέρη γίνεται, διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ χρήσιν μηχανοκίνητων οὐρομένων δύο τρακτέρ.

Κατὰ τὴν μεταφορὰν ὑπὸς προσήλται ἡ αὐτοὶ κατ' ὅσον ὁριστοὶ ὑπὸ τὸν οἱ στάχυς δέν τοῖονται, ἀποφευχόμενης οὕτως τῆς ἀπολείας κατὰ.

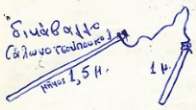
ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

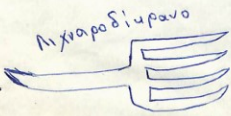
Γ. ΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ο άγωνισμός γίνεται κατά τα τέλη Ιουλίου και των Αύγουστου. Αφού προηγουμένως έναθάρτζετο το άρβυ και έστρώνοντο οι στάχες έως τας 10 η ώρα ήρηνεν διά των άγωνόβερων (άγωνοποιήσαντο όπως το άρβυ) το πρώτον διαβάλλον (Σχ. 5), ο άγωνισμός διά των χυμώ ειργάζοντο όμοίως 5-6 άτομα ρυθμίζοντο και έως 3-4 ώρας, διακουρομένοι ο' όμο το άρβυ. Αν το άρβυ ήτο μικρό έφθιζε δύο ώρας. Τα ένθεν άρβυα έβραζαν 500 περί ύπερ. Αφού έως το αφέτερον έφθιζαν έως τα χυμώ, Αφού ο άγωνισμός έστρώωνεν κατά το βάθος και άσχετοζετο ο υαρός έως τα άρβυα, ήρχιζεν άν ο άνεμος ήτο πόντος την ίδια ήμεραν το γίγνισμα και έναθάρτζετο το άρβυα (ήτοι άρβυα) και έβραζαν 500 περί ύπερ. Αν όμως ο άνεμος ήτο άνιθερος άνεβάρτζετο το γίγνισμα δι' άρβυ ήμεραν.



Σχ. 5

Το γίγνισμα έφθιζε με το γίγναροδύραν (Σχ. 6) που ήτο γόβινο όπως το χυμώσιμμενον με έδα υρην 10 χιλ. να. Αφής τέχνην και δέν ήμω ρώσαν ο υαρός να το υάρη. Έφ' όσον έστρώωνεν το γίγνισμα και ο υαρός δέν άσχετοζετο τέλειως έως το άρβυον, άρ' άπεριγύζετο με ατόν και σπορη υόρσοι έως τους στάχες, μία γυνή με έδιον υόσιντο (χυμώσιμμο) κατασκευασμένον έως υα-διδ γκαρίας, έπισυληγην τον άσχετόντα εις το άρβυ άναθάρτζον υαρόν.



Σχ. 6

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Έφ' όσον τελώς άποχωρίσσο ο παρώς άπό το άχρον, έφεράτο όσος δά της χρήσεως δοχείου έπαιου (συστατικού όσως το έρευν) ή έσοδα δη. έμερόσο εις άριθμόν δοχείων (50 τερευέδες, 100 τερευέδες κ.λ.π.).

Δ'. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ

Τήν ιδίαν ήμέραν μέ τον άρρωτισμόν ή την έα μέταν ήτοιόσθαι ή μεταφορά τω παρώς εις την ούλων. Ο παρώς τω άρρωτος διεμοιράζετο εις συνιά υαί δά της υφής μεταφέρτο εις τό σωζι, όσον εις μίαν γυνταν της άωσθήνης, διαδρχεν γήινον άμωδρι (δη. μία μέτρη νωγύαα θά γέγχε από τώ παρ ένωσμένη), όσον έφίωζτο ο παρώς.

Σήμερα τόςον δά τον άρρωτισμόν όσον υαί έφ' την μεταφορά τω παρώς άποχωρίσσο έφ' διαφορετική μέτα, ο άρρωτισμός των από τω 1923 χρόνω έκτελείτο υι έφ' μέχρι τω 1955, μέ την διαφορά όμως έτι εις χρόνια αλτά υαί ίδια τερευάτω έχρηματοποιήται υαί ή δου υάτω (εχ''), εφομένη δά άφ'ρω ή βωών, άντι τω διαβάθρου. Τό λίχνισμα μέτα τό 1955 έγινετο υατά τό ίδιον τρόπον μέ τό χέρι. ή μεταφορά έμω τω παρώς ήφ'ανρι- γμώς. Μέχρι από τω 1958

Δουάτω (Τουκάτ)



Σχ. 7

έγινετο δά των μεταφορικών γύω (όων, ήρίόνων, ήσων ή βοΐδαμαγών). Ιωάντως δέ έήμερον χρη- σιματοποιήται δά την άωσθήμεσιν τω παρώς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

τὸ μετασχηματισμένο ἔκθεσι.

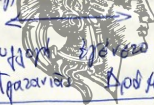
Μετά τὸ 1955 διὰ τὸν ἀρνησθέντα τῶν εἰρηρῶν
ἐρησιμωσμένη ἡ ἀρνηστική μηχανὴ (συνάδρα) ἡ συνθήκη,
ὅπου δὲν ἔχει καὶ σήμερα εἰς ὁρισμένα χωρία, ὅπου
Δι' αὐτῆς, δὲν εὐθὺς χωρίζεται ὁ κατὰ τὴν
τὸ δῆλον. Ἐπειὴ ἡ μεταφορά, ἀπὸ τὸν ἀρ-
νησθέντα, τὸ κατὰ γίνεται ὡς εἶπε τὸ ἀρνησθέντα
διὰ μηχανισμῶν μέσων (τραυτέρ. φη) καὶ εὐθὺς διὰ
μεταφορικῶν μέσων τὸ χωρίον (ὅπως κ.τ.λ.), ὁ κατὰ
καὶ μετὰ τὴν μεταφορὰν τῶν, ἀπομένει εἰς τὸν εὐθὺς
(συνάδρα) δὲν εὐθὺς μεταφέρεται πρὸς ἄλλοις συνθήκας.



Διὰ τὸ δεύτερον μέρος τῆς συγγραφῆς δη. τὸς κατὰ δὲν
ἀναφέρει πλεονεξία, διότι εἰς τὸ μέρος τῶν ἀρνησθέντων
πρῶτον δὲν ἐπαρκαλομένηται τοιαῦτα εἶδη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



Ἡ ὡς εἶπε συγγραφή ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον Μαυρομυδά
τῶν τῆς Κοινότητος Πρασινῶν Δρόμων.

Πηροφορικὰ χωρία Πηροφῶνς εὐθὺς, ἔχων 71 γραμμ. πρὸς
β) Κοινότητος Πηροφῶνς >> 63 Δημοτικῶν >>

Ἀμφότεροι ἐγεννήθησαν εἰς τὸ χωρίον Μαυρομυδά Τραπε-
ζούντος δὲν εὐθὺς ἐπαρκαλομένηται πρὸς τὸ 1923, καὶ εὐθὺς
διαμένοντι εἰς τὸ χωρίον Μαυρομυδά Τραπεζούντος - Δρόμων.

[Συγγραφεὺς: Γεώργιος Κ. Σιδηρόπουλος, διδασκαλός.

Ἡ συγγραφή ἐγένετο ἀπὸ 1-10 φεβρουαρίου 1970].

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ